

Kuntalaisaloite/ Hyvinvointi alue

KH 31.10.2022 § 197
786/00.02.01/2021

Tuusniemen kuntaan on saapunut 15.9.2022 Kuntalaisaloite.fi -palvelun kautta kuntalaisaloite ”Hyvinvointi alue”: Sosiaali- ja terveystalvelujen siirtyessä tulevalle hyvinvointialueelle, kunnan hallinnon tehtävät vähenee huomattavasti. Esitämme, että Tuusniemen Teollisuus Oy:n toimitusjohtajan tehtävät siirretään kunnanjohtajalle.”

Kuntalaisaloite on käsitelty Tuusniemen Eläkeläiset ry:n hallituksen kokouksessa 8.9.2022.

Hallintosäännön 137 - 139 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä. Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

Pohjois-Savon kuntien sosiaali- ja terveystoimen, pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin palvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023 alkaen. Uudistuksen tavoitteena on järjestää kaikille alueen asukkaille laadukkaita sosiaali- ja terveystalveluja yhdenvertaisesti. Tavoitteena on myös kaventaa väestön hyvinvointi- ja terveysteroja.

Kuntalaisaloitteessa todetaan, että ”sosiaali- ja terveystalvelujen siirtyessä hyvinvointialueelle, kunnan hallinnon tehtävät vähenee huomattavasti”. Sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnon tehtävät on lähtökohtaisesti hoidettu sosiaalitoimissa Tuusniemen kunnan hallintosäännön määrittelemällä tavalla. Ne ja niitä hoitanut henkilöstö siirtyvät hyvinvointialueelle. Muita kunnan hallinnon tai kunnan elinkeino-yhtiön tehtäviä ei siirretä hyvinvointialueelle. Eräitä sosiaalitoimen hoitamia tehtäviä, kuten vanhus- ja vammaisneuvosto ja velvoitetyöllistäminen, jää kuntaan vuoden 2023 alussa. Myös ympäristöterveydenhuolto sekä hyvinvointialueelle vuokrattujen sote-kiinteistöjen kiinteistöhoito ja hallinto jäävät kuntaan.

Hyvinvointialueuudistus luo tarpeita uusille yhteistyörakenteille hyvinvointi-alueen ja kuntien välille. Näitä kutsutaan yhdyspintarakenteiksi, joita muodostuu kuntien lisäksi myös mm. järjestöjen, yritysten, muiden viranomaisten ja hyvinvointialueiden välille. Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja kuntien keskeiset yhdyspintarakenteet ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) kokonaisuus, osallisuusohjelma ja järjestöyhteistyö, perhekeskus ja opiskeluhoito, työhön kuntouttavat sote palvelut sekä pakolaistyön, kotouttamisen ja maahanmuuttajien sote-palvelut. Yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen välillä tulee lisäämään työmäärää kunnan hallinnossa.

Hyvinvointialueuudistus muuttaa merkittävästi kunnan tulopohjaa. Kunnan onnistuminen elinkeinopolitiikassa, esimerkiksi uusien yritysten ja työpaikkojen saaminen kuntaan, korostuu lähivuosina, jotta kunta saisi enemmän verotuloja. Tuusniemen kunnan elinkeinotoimen

henkilöstöressurssien (1 htv) vähentäminen ei edistä kunnan elinkeinopoliittisten tavoitteiden toteutumista.

Aloitteessa ehdotetaan Tuusniemen Teollisuus Oy:n toimitusjohtajan tehtävien siirtämistä kunnanjohtajalle. Hyvän hallinnon näkökulmasta tämä kaksoisrooli aiheuttaisi jatkuvia esteellisyyksiä päivittäisessä toiminnassa ja päätöksenteossa. Kunnanjohtaja/toimitusjohtaja olisi esiteellinen toimimaan kunnanhallituksen esittelijänä elinkeinoyhtiötä koskevissa asioissa. Tällöin kunnanhallituksen rooli kunnan hallinnossa pienentyisi, ja elinkeinoyhtiön hallituksen rooli vahvistuisi.

Kunnan keskushallinnon hallintohenkilöstön muodostavat kunnanjohtaja, hallintojohtaja, 2,5 toimistosihiteeriä ja 0,5 arkistosihiteeri. Talousarviossa keskushallintoon kuuluvat myös Tuusniemen Teollisuus Oy ja Ateriapalvelut, jonka henkilöstömäärä vähenee 50 %, kun puolet sen henkilöstöstä siirtyy hyvinvointialueelle ateriapalvelut tuottavan Servica Oy:n palvelukseen.

Tuusniemen kunta on pidemmän aikaa joutunut ja joutuu jatkossakin tasapainottamaan talouttaan. Keskushallinnon henkilöstön määrää on vähennetty viimeksi vuonna 2020 talouden tasapainottamisen yhteydessä 0,5 htv (eläköityminen) jakamalla työtehtäviä jäljellä oleville toimistosihiteereille. Talous- ja palkkahallinnon sekä ICT-palvelujen ostopalvelut ovat osaltaan mahdollistaneet henkilöstön vähentämisen keskushallinnosta, vaikka ko. työtehtäviä on tehtävä nyt ja tulevaisuudessa myös kunnassa. Täydellinen talous- ja tietohallinnon palvelujen ja osaamisen ulkoistaminen eivät ole kunnassa mahdollisia, eikä ulkoistamisen lisääminen ole aina taloudellisesti kannattavaa.

Hallinnon työtehtävät eivät ole vähentyneet, vaan ne ovat lisääntyneet muun muassa valtiorhallinnon tietoturvaohjauksen ja digitalisaation edistämistavoitteiden takia. Keskushallinnon tehtäviin siirtyy vuoden 2023 alussa velvoitetyöllistäminen ja lähivuosina myös TE-palvelu-uudistuksen tuomia tehtäviä.

Kunnan eri toimialat, mukaan lukien keskushallinto, etsivät jatkossakin ratkaisuja, joilla kunnan palvelut voidaan tuottaa mahdollisimman laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Hallinnon henkilöstön määrän vähentäminen enää nykyisestä ei vaikuta tällä hetkellä tarkoituksenmukaiselta.

Valmistelija

Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Hj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää vastata aloitteeseen, että tällä hetkellä ei ole näköpiirissä, että kunnassa tehdään aloitteessa esitettyä organisaatiomuutosta. Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Timo Kiviluoma poistui esteellisenä kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 18:35 – 18:36. Peruste. Intressi- ja osallisuusjävi